

Bidrag til VEJFORUM 2018

Dato: 24. maj 2018

Steen Lauritzen
Vejdirektoratet, ste@vd.dk

Morten Lind og Mogens Møller
Via Trafik, mlj@viatrafik.dk og mm@viatrafik.dk

Anne-Kirstine Bøcher Ellern
Via Trafik, ake@viatrafik.dk

Fastlæggelse af sikkerhedstider i signalanlæg

Type: Workshop
Tema: Adfærd i trafikken
Emne: Trafik & transport

Formål:

Korrekte sikkerhedstider i signalanlæg er afgørende for, at trafikken kan afvikles sikkert og effektivt.

En ny rapport fra vejregelgruppen 'IT på vej', beskriver forslag til ændringer af nuværende parametre på baggrund af omfattende analyser og litteraturstudie af udenlandske metoder. På workshoppen fremlægges de vigtigste resultater som oplæg til drøftelse med formål at:

- Udbrede viden/bidrage til konsensus blandt bygherre/forvaltninger samt rådgivere + leverandører om baggrunden for valg af sikkerhedstider i signaler.
- Kvalificere rapportens resultater yderligere gennem input fra vejsektorens parter ift. konsekvenser for trafiksikkerhed og fremkommelighed.
- Afdække evt. emner, der bør undersøges/uddybes nærmere i forhold til regler og adfærd.

Baggrund:

Som grundlag for beregning af sikkerhedstider og valg af mellemtider benyttes vejledende dimensionerende hastigheder (for tidligste og seneste trafikant) samt passagetid efter grønt jf. tabel 7-3 i 'Håndbog om Vejsignaler'. Bortset fra fodgængerhastigheder har disse parameterværdier stået uændret siden 1985, hvor den første vejregel om signalanlæg blev publiceret.

Dette har været baggrunden for, at vejregelgruppen 'IT på vej' har ønsket en revurdering af de vejledende værdier til beregning af sikkerhedstider i signalanlæg.

Formålet med projektet har været, dels igennem et litteraturstudie at vurdere de danske parameterværdier i forhold til vore nabolandes værdier og dels ud fra nutidige systematiske målinger at komme med forslag til justering af nuværende værdier og metode, så sikkerheds- og mellemtider kan fastlægges mere korrekt ift. konkret trafikantadfærd afhængig af krydstype, signalreguleringsform m.m.

Projektet er mundet ud i en vejregelforberedende rapport, som er udarbejdet for vejregelgruppen 'IT på vej' af vejregelkonsulent Via Trafik Rådgivning A/S i samarbejde med Aalborg Universitet v/ Harry Lahrmann.

Dilemmaer:

Et af de store dilemmaer ift. at fastlægge parametre til beregning af sikkerhedstider er den ønskede vægtning mellem fremkommelighed og trafiksikkerhed – altså, at trafikken skal kunne afvikles tilfredsstillende, uden at trafikanterne risikerer at komme til skade.

Hvis sikkerhedstiderne alene fastlægges ift. at optimere trafiksikkerheden, vil det resultere i lange mellemtider, hvor trafikanterne oplever, at trafikken 'står stille'. Erfaringsmæssigt kan dette medføre, at trafikanternes respekt for gult og rødt lys mindskes, da de vil opleve at kunne "slippe af sted" med at køre over for gult eller rødt lys uden at komme til skade. Desuden vil lange sikkerhedstider reducere krydssets kapacitet markant, hvilket også kan føre til u hensigtsmæssig/ulovlig trafikantadfærd i form af rødkørsler.

Dette stiller krav til, at sikkerhedstiderne fastlægges ret præcist, således at trafikanterne akkurat undgår at komme i konflikt, når de kører på lovlig vis (dvs. jf. Færdselslovens bestemmelser) gennem et signalreguleret kryds.

Program:

Vi foreslår workshoppen disponeret således:

Indledning og rammesætning ved facilitator og ordstyrer:

Anne-Kirstine Bøcher Ellern, Via Trafik, specialist i workshops og kommunikation (ca. 3 min.)

Tre korte oplæg af max. 10 minutter:

1. Hvorfor behov for bedre grundlag for fastlæggelse af sikkerhedstider (baggrund for opgaven), ved Steen Lauritzen, Vejdirektoratet og vejregelgruppen.
2. Hvordan gør man i udlandet? Sammenfatning af resultater fra litteraturstudie, ved Morten Lind, Via Trafik.
3. Hvad viser undersøgelserne? Sammenfatning af de væsentligste resultater, ved Mogens Møller, Via Trafik.

Drøftelse i 3 grupper med spørgsmål (ca. 30 min.):

- A) Hvad kan vi lære af vores naboer?
- Er der behov for nye måder ift. at styre signaler og fastlægge sikkerhedstider?
  - Er der potentiale ift. at arbejde med dynamiske sikkerhedstider og mellemtider?
  - Vil den teknologiske udvikling medføre, at intelligente styreapparater kan 'overtage' eller løbende opdatere sikkerhedsmatrix ud fra realtidsmålinger af indkørende trafik?
- B) Hvad betyder en ændring af nuværende grundlag for fastlæggelse af sikkerhedstider i signalanlæg?
- Hvordan afvejes hensynet mellem trafiksikkerhed og trafikafvikling bedst?
  - Hvilke trafikale konflikter er særligt vigtige at regulere i signalanlæg?
  - Hvor er der muligt at optimere trafiksikkerheden og samtidig forbedre trafikafviklingen?
- C) Hvor meget kan vi ændre via adfærd?
- Hvad betyder ændret adfærd (respekt for færdselslov mv.) for kapacitet og trafiksikkerhed?
  - Hvilke typer adfærd bør i særlig grad søges påvirket?
  - Hvilke kampagner og indsatser bør politi og vejmyndigheder iværksætte?

Opsamling ved, at hver gruppe fremlægger deres bud på svar i plenum (5-10 min. til hver gruppe).

Afrunding og afslutning ved Anne-Kirstine Bøcher Ellern og Steen Lauritzen.